BU ÜLKE İÇİN YEMİNİMİZ VAR

VAZGEÇİLMEZ!

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ ve ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

"Ülkenin teminatı"

“Milliyetçi Hareket Partisi
devlet ve millet varlığının
güvenceye alınıp güvenli bir şekilde
istiklal içinde istikbale taşınması için
evet diyecektir.”
Devlet Bahçeli
MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

"Bizim Anayasaya bakışımızda herhangi bir değişiklik,
bir sapma veya farklı bir anlayışa savrulma yoktur.
Dün ne söylemişsek bugün de aynı çizgideyiz.
Dün nerede duruyorsak bugün de aynı noktadayız."

Devlet BAHÇELİ

Yüce Türk Milletine,

Anayasa, Türkiye'de uzun yıllardır tartışılan en önemli meselelerden birisidir. Genellikle siyasetin Anayasa ve sistemin temel normları yerine güç ilişkilerinden beslenmesi yüzünden, bazen ise yürütmenin iki başlı yapısından ve demokratik uzlaşı kültürünün eksikliğinden kaynaklanan sorunlar bir türlü giderilememiştir.

TBMM'de oluşturulan Anayasa Uzlaşma Komisyonundaki görüşmelerde yeni anayasanın içeriği ve hükümet sisteminin nasıl şekillendirileceğine dair tartışmalar, Milliyetçi Hareket Partisi'nin asla kabul edemeyeceği vahim noktalara ulaşmıştır. Son yıllarda Anayasa'nın ilk dört maddesinin değiştirilmesine ve Anayasa'dan Türklüğün çıkarılmasına kadar varan girişimler, Türk Devleti ile milletinin bekasına yönelik bir tehdit hâlini almıştır. Diğer yandan, devletin tepesindeki "hukuksuzluk" tartışmaları da beka sorununu tetikleyen önemli bir unsur hâlini almıştır. Bu noktada MHP, varlık sebebi olarak gördüğü devletimizin kuruluş ilke ve değerlerini garanti altına almak ve bu yıkıcı tartışmalara son noktayı koymak için inisiyatif almış, devlet ve milletimiz için önemli bir adım atmıştır.

Ülkemiz, bir yandan terörle amansız bir şekilde mücadele ederken diğer taraftan 15 Temmuz'da yaşanan hain darbe girişiminin yaralarını sarmakla meşguldür. Bu sorunlara çare bulunabilmesi, millî ve demokratik vatandaşlık kültürünü geliştirip müşterekler üzerinde buluşabilen bir toplum yapısına ve kriz üretmeyen bir güçlü hükümet sisteminin inşa edilmesine bağlıdır. Samimiyetle inanıyoruz ki mevcut anayasa değişikliği, devletteki karmaşa ve kafa karışıklığını sonlandıracak, milletimizi uzlaşı ile bütünleştirip güçlendirecek, geleceğimizi güvence altına alacaktır.

MHP olarak, Kalıcı nitelikli bir millî mutabakatın şart olduğunu görüyor, fiili durum ve açmazın bir an önce sonlanarak töreye uygun devlet düzeninin devamını ertelenemez bir hedef olarak kabul ediyoruz. İnancımız odur ki töre, devletin düzeni, kuruluş ruhu ve gücü demektir. Töresiz Türk devleti olmayacak, MHP varken devlet töresiz kalmayacaktır.

MHP, anayasamızın ilk dört maddesinde özetlenen Cumhuriyetimizin ilkelerine; üniter millî devlet yapısına; hukukun üstünlüğüne; demokratik ve laik yönetime, insan hak ve hürriyetlerinin korunmasına ve millî birlik ve bütünlüğümüze aykırı olmayacak bir anayasanın hazırlanmasına öncülük etmektedir. Böylelikle; federasyon ve tek adam rejimine fırsat vermeyen, anayasanın "Türk" kimliğini muhafaza eden ve Türk devletinin bölünmez bir bütün olarak yaşamasını sağlam teminatlara bağlayan bir yapının esasları oluşturulmaktadır.

Bu kitapçık, yeni hükümet sisteminin esaslarını özetlerken Partimizin anayasa değişikliklerine hem demokrasinin güçlenmesi hem de etkin ve dengeli bir hükümet sisteminin tesisi adına sağladığı katkıları ortaya koymakta, Partimizin oynadığı rolün ne olduğuna işaret etmektedir. Bir diğer yandan, Partimize yönelik iftiraların neden gerçeklerden uzak olduğu da gözler önüne serilmektedir.

*Milliyetçi Hareket Partisi olarak bizler, milletimizin taleplerini demokratik edep ve sorumluluk bilinciyle yerine getirerek hazırladığımız bu anayasa değişikliğine; "**millet için evet, devlet için evet, Cumhuriyet için evet, Türklüğün bekası için evet**" diyoruz.*

Takdir, aziz Türk milletinindir!

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ'NE GÖRE TÜRK ANAYASASI

"Devletini yıkan, zayıflatan, milletini bölen ve bölünmeye götüren bir anayasa teklifi hem ahlâken, hem hukuken, hem mânen, hem de millî miras açısından bize göre yok hükmündedir."

Devlet BAHÇELİ

MHP'ye göre anayasa yapımında asla tartışılmayacak hususlar

MHP; Cumhuriyetin temel nitelikleri, Türk millî kimliği, demokratik rejim ve temel insan hakları gibi değerleri vazgeçilmez kabul eder ve bunların tartışılmasını reddeder. MHP, "tek millet-tek devlet" esasına dayanan, üniter yapıdaki millî devlet bünyesinde;

- Farklı etnik kimliklere siyasî ve hukukî statü tanınarak çok parçalı millet yapısı oluşturulmasına,
- Kişi hak ve özgürlüklerinin etnik temelli kolektif haklara dönüştürülmesine,
- Türkçe dışındaki dillere ve farklı kültürlere statü kazandırılarak yapay azınlık yaratılmasına,
- Vatandaşların birbirleriyle ve milletin devletle çatıştırılmasına zemin hazırlanmasına,
- Millî kimlik tanımının değiştirilerek "Türkiyelilik" kavramının esas alınmasına,
- Vatandaşlık bağının Türk milleti kavramı yerine ikâme edilmeye çalışılmasına,
- Türkçeden başka dillerde "anadil" olarak eğitim yapılmasına,
- Türkiye'nin idarî yapısının değiştirilerek yerel yönetimlerin mahallî parlamento olarak çalışacağı özerk bölgeler sisteminin hayata geçirilmesine

zemin hazırlayacak anayasa değişikliği yahut yeni bir anayasa yapılmasını hiçbir şekilde tartışma konusu yapmamış ve yapmayacaktır. Cumhuriyetin temel nitelikleri ile devletin kuruluş esaslarının düzenlendiği Anayasanın ilk dört maddesi ilelebet korunacaktır.

Mevcut anayasa değişikliğinde, MHP'nin seçim beyannamesinde yer alan bu hususlarda hiçbir değişiklik yapılmamış, ilke ve değerlerimiz istisnasız bir şekilde korunmuştur. Kısacası, Anayasaya bakışımızda herhangi bir değişiklik, bir sapma veya farklı bir anlayışa savrulma olmamıştır.

MHP Türkiye'nin sorunlara seyirci kalmamış, tarihî bir inisiyatif almıştır

15 Temmuz hain darbe girişimi göstermiştir ki hiçbir siyasî mülahaza Türk devletinin ve Türk milletinin birlik, bütünlük ve bekasının önünde değildir. Bu tarih, Türkiye'nin birlik ve bekasına yönelik endişe duyan herkes için yeni bir başlangıç olmuştur. Ne var ki 15 Temmuz'u oluşturan riskler, hâlen devam ederken tehditler tamamen bertaraf edilememiştir. Bu şartlar altında MHP; Türkiye Cumhuriyeti'ne soluk aldırmanın, hukuksuzluğa ve devlete musallat olmuş yanlışlığa engel olmanın kaçınılmaz olduğunu mütalaa etmiştir.

Türkiye'nin ve Türk milletinin yeni bir krize karşı ekonomik, sosyal ve siyasî mukavemeti de giderek azalmaktadır. Bu tablo karşısında MHP, Türkiye'nin bugünkü hâline kimin sebep olduğuna bakmaksızın, Türk milliyetçiliği anlayışının bir gereği olarak kriz ortamından çıkmak için bir çözüm yolu göstermiştir. Bu tavır, sorunlara sebep olanlara karşı yönelttiğimiz eleştirilerimizi unuttuğumuz anlamına gelmemektedir.

MHP millî iradeye başvurulmasının yolunu açmakla kalmamış, TBMM'nin güçlendirilmesi, yasamanın yürütmeyi daha etkin denetleyebilmesi, Cumhurbaşkanı ve bakanların sorumlu tutulabilmesi, yürütmenin gücünün yasamaya verilen yetkilerle sınırlandırılması, denge ve denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi gibi hususlarda önemli katkılar sağlayarak, yeni hükümet sisteminin temel niteliğinin ortaya çıkmasına vesile olmuştur. MHP, 48 yıllık misyonunun tabiî bir sonucu olarak katkı verdiği bu değişikliklerle "önce ülkem ve milletim anlayışının" gereğini yapmış ve "Lider Ülke Türkiye"nin inşasının yolunu açmıştır.

MHP'nin anayasaya ilişkin ilke ve değerleri korunmuştur

Milliyetçi Hareket Partisi; "çözüm süreci" ile birlikte PKK'nın tehditleri altında 2011'den itibaren anayasa ve sistem tartışmaları çerçevesinde dile getirilen, bazen açıkça bazen de gizlice ortaya atılan Anayasanın ilk dört maddesi ile bunlarla bağlantılı diğer hükümlerin değiştirilmesi yahut

kaldırılmasına yönelik düşünce ve görüşleri varlık sebebine aykırı bulmuş ve kesin bir dille reddetmiştir. Bu tavrını aynen koruyan MHP, vazgeçilmez saydığı ilkelerin tamamının anayasadaki yerini korumuştur.

Türkiye'nin bölünmez bir bütün olan üniter yapısına; Türk milletinin birlik ve beraberliğine; demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'nin temel niteliklerine, Cumhuriyetimizin kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün ilke ve düşüncelerine aykırı olan girişimlerin hiçbiri mevcut anayasa değişikliğinde yoktur.

Cumhuriyetin, demokrasinin, hakkın, hukukun ve adaletin yılmaz savunucusu olan MHP'nin imzasını taşıyan bu anayasa değişikliği ve Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde;

- Cumhuriyetimizin temel ilkeleriyle çatışma *yoktur*!
- İlk dört maddeyi değiştirmeye yönelik girişimler *yoktur*!
- Anayasaya uymayan yöneticilerin sorumsuz kalması *yoktur*!
- Keyfî yönetime cevaz verecek bir düzensizlik *yoktur*!
- Yönetenlerin işledikleri suçlardan cezasız kalması *yoktur*!
- Millî devleti parçalayan özerklik/federasyon *yoktur*!
- Türkçeden başka bir dile resmiyet kazandırılması *yoktur*!
- Türkçeden başka bir dilde eğitim *yoktur*!
- Türk'ün anayasasından "Türk"ün adını çıkarma girişimi *yoktur*!
- Türk milletinin içinden ayrı bir "millet" inşâ etme girişimi *yoktur*!
- Terör örgütüyle pazarlık, teröriste af, teröre taviz *yoktur*!
- Terörist başı bebek katiline özgürlük *yoktur*!
- Paralel devlet yapılanmasına yer *yoktur*!

Kısacası, MHP'nin anayasaya ilişkin bütün ilke ve değerleri korunmakta, bütün uyarı ve önerileri anayasaya eklenmektedir. Her ne kadar bir uzlaşı metni de olsa, mevcut anayasa değişiklik paketi MHP'nin dün de bugün de tartışılmasını dahi kabul etmediği temel ilkelerine aykırı hiçbir hususu içermemektedir.

MHP, 48 yıllık birikimi, ilke ve değerleri doğrultusunda güçlenerek aziz Türk milletinin hizmetinde olmaya devam edecektir

Yapılan anayasa değişikliği TBMM'nin etkinliğini artırmakta, siyasî partiler varlığını muhafaza etmektedir. Yeni sistemde, parlamentoda iki siyasî partili bir yapı olacağı ve bu yapı içinde MHP'ye yer olmayacağı iddiaları tamamen dayanaksız ve asılsızdır. Aksine yeni sistemde MHP yürütme ve parlamentoda daha da güçlenecektir.

Yeni sistem uzlaşmayı öne çıkarsa da her parti gibi MHP de kendi ilke ve değerleri doğrultusunda Türk milliyetçiliği hareketinin siyasetteki tek temsilcisi olarak ilelebet yoluna devam edecektir. MHP dün ne söylemişse bugün de aynılarını ifade etmektedir. MHP'nin devletin ve milletin bekasına yönelik tehditlere dikkat çeken yaklaşımının bugün toplumsal ve siyasî karşılık bulması, MHP'nin dün olduğu gibi bugün de yanılmadığının bir göstergesidir. MHP; muhalefet etmenin yalnızca eleştirmek, eksik aramak, kusur araştırmak, kısır tartışmalara gömülmek olmadığının bilincindedir ve bunun gereğini yapmaya devam edecektir. MHP, milleti devletsiz, devleti töresiz bırakmayacaktır.

MEVCUT SİSTEMİN AKSAKLIKLARI VE HÜKÜMET SİSTEMİNDE DEĞİŞİM İHTİYACI

"Türkiye Cumhuriyeti'nin beka mücadelesi verdiği bugünlerde, siyasî iktidarın ve devletin en tepesinde bulunan cumhurbaşkanın hukukla ters düşmesi, geleceğimiz açısından çok mahsurlu, çok tehlikelidir"

Devlet BAHÇELİ

Parlamenter sistem zamanla tahrip edilmiş ve sistem tıkanmıştır

1982 Anayasası, özellikle Cumhurbaşkanının yetki ve sorumlulukları açısından klasik parlamenter sistemden büyük sapmalar barındıran bir içerikle kaleme alınmıştır. 1982 Anayasasının barındırdığı "darbe ruhu" bugüne dek yapılan 18 değişikliğe rağmen bir türlü giderilememiştir.

Parlamenter sistemlerde sembolik yetkileri olan Cumhurbaşkanı, Türkiye'de çok geniş yetkilerle donatılmış, yürütme iki güçlü organ tarafından yerine getirilmeye başlanmıştır. Ne var ki, iki başlı yapının siyasî sorumluluk taşıyan tarafı olan Başbakanın Meclis önünde hesap verebilmesi düzenlenmişken, Cumhurbaşkanı sadece "vatana ihânet" ile sorumlu tutulmuştur. Üstelik, Cumhurbaşkanının ancak Meclis'in dörtte üç çoğunluğu ile Yüce Divan'a gönderilmesi öngörülerek adeta sorumsuz bir Cumhurbaşkanı oluşturulmuştur. Ayrıca, Cumhurbaşkanlarının "tarafsızlığı" sadece parti üyeliğinin kâğıt üzerinde sona ermesinden ibaret kalmıştır. Dolayısıyla, ülkemizde esaslı bir demokratik parlamenter sistem maalesef ki ortaya çıkarılamamıştır.

Anayasadaki çarpık düzen zamanla daha da karmaşık bir hâl almıştır. Zira 2007'de yine bir Cumhurbaşkanlığı seçimi krize yol açmış, siyasî tarihimize "e-muhtıra" olarak geçen TSK açıklamasıyla sivil siyaset üzerinde yeni bir tehdit belirmiştir. CHP'nin Anayasa Mahkemesi'ne başvurmasıyla Abdullah Gül'ün aday olduğu cumhurbaşkanı seçimlerin iptalini gerektiren "367 garabeti" ortaya çıkmıştır. Millî iradenin tecelligahı olan TBMM, 1980'de olduğu üzere cumhurbaşkanı seçememiştir. Bilindiği gibi, yeni cumhurbaşkanının belirlenmesi için yaklaşık altı ay boyunca TBMM'de 115 tur seçim yapılmış, bir netice alınamayınca artan anarşi ortamının da etkisiyle 12 Eylül 1980 darbesi gerçekleşmiştir.

367 Krizi, MHP'nin 2007 seçimleri sonrası TBMM'de tekrar temsil edilmeye başlamasıyla çözülebilmiş, cumhurbaşkanı TBMM'de seçilmiştir. Ardından AKP tarafından TBMM'ye sunulan Anayasa Değişikliği Teklifinin referandumda onaylanmasıyla Cumhurbaşkanının TBMM yerine halk

tarafından doğrudan seçilmesi uygulaması anayasadaki yerini almış, aksayan parlamenter sistem iyice normlarından uzaklaştırılmıştır. 2014'te Cumhurbaşkanının ilk kez halk tarafından seçilmesiyle de sistemdeki kriz daha da derinleştirmiştir.

Mevcut Cumhurbaşkanı, halk iradesiyle seçilmiş olduğu gerekçesiyle anayasadaki yetkilerinin sınırını zorlamaktan çekinmemiştir. Bu durum, yürütmenin tepesinde anayasal sınırların aşıldığı, kuralların çiğnendiği, hukukun üstünlüğünün zedelendiği yetki ve sorumluluk çelişkisi karşısında bir sistem krizi olarak algılanmıştır.

Parlamenter sistemin giderek tahrip edilmesi karşısında MHP, gerekli uyarıları defaâtle yapmaktan geri kalmamıştır. Örneğin, Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli, "*Konu önemlidir; çünkü sistem tartışmaları siyaseti tıkarsa rejim krizine dönüşebilecektir… Türkiye Cumhuriyeti'nin beka mücadelesi verdiği bugünlerde, siyasî iktidarın ve devletin en tepesinde bulunan Cumhurbaşkanın hukukla ters düşmesi, geleceğimiz açısından çok mahsurlu, çok tehlikelidir*" diyerek tarihî nitelikte bir uyarıda bulunmuştur. Nitekim 15 Temmuz 2016 darbe girişiminin failleri, TRT ekranlarından duyurdukları bildiride, devletin tepesindeki hukuksuzlukları "sözde gerekçe" olarak ilân etmiştir.

12 Eylül darbesiyle başlayıp 15 Temmuz darbe girişimine dek uzanan süreçte, anayasada zaten sorunlu bir şekilde tasarlanmış olan parlamenter sistem aslî niteliğinden uzaklaştırılmış, devletin tepesinde hukuksuzluk tartışmaları siyaseti esir almış, kuvvetler arasındaki denge ve denetim örselenmiş, sistem bir kriz yumağı haline getirilmiş ve en nihayetinde Türkiye'nin huzur, güvenlik ve bekasını tehdit etmeye başlamıştır. Bu durum, anayasal normların, görev ve yetkilerin net bir şekilde belirlenebilmesi için ciddi bir anayasa değişikliğini kaçınılmaz kılmıştır.

Sistemin son kırılma noktası: 15 Temmuz 2016 Darbe Girişimi

1982 sonrası dönemde aşama aşama tahrip edilen parlamenter sistemin sorunları, cumhurbaşkanının halk tarafından doğrudan seçilmeye başlamasıyla yeni bir boyut kazanmıştır. Yürütmenin iki başı arasındaki yetki-sorumluluk dengesizliği ve bunun ortaya çıkardığı hukuksuzluk tartışmaları geçmişte olduğu gibi bir rejim krizine davetiye çıkarmıştır. Nitekim, devletin tepesinde artan hukuksuzluk iddialarını bahane eden bir askerî cunta, 15 Temmuz 2016'da hain bir darbe girişiminde bulunmuştur.

15 Temmuz darbe girişimiyle, demokrasiye pranga vurulmak istenmiş, bir iç savaş çıkartmak, rejimi değiştirmek ve ülkemizi bölmek hedeflenmiştir. Ne var ki Türk milletinin demokrasiye bağlılığı, vatan ve millet aşkı bu hain kalkışmayı bertaraf etmiştir. Ancak, bu olay devlet ve millet hayatında onarımı zaman alacak ciddi tahribata sebep olmuştur.

Hükümet sistemindeki tıkanıklıkların yol açtığı 15 Temmuz gibi demokrasi dışı müdahalelerin önüne geçilmesinin artık kaçınılmaz olduğu açığa çıkmıştır. Sorunların acilen çözümü için de köklü anayasal reformlar yapılması ihtiyacı herkes tarafından anlaşılmıştır. Bu artan ihtiyaçlar ve sistemin derinleşen sorunları, 15 Temmuz'un sebep olduğu beka sorunuyla bir araya gelince, anayasanın değiştirilerek hükümet sisteminin yeniden tasarlanması bir zorunluluk hâlini almıştır.

MHP ve AKP arasında varılan uzlaşmaya dayanan anayasa değişikliği paketi, sistemdeki sorunların çözümüne yönelik tasarlanan değişikliklerle yeni bir hükümet sistemi ortaya çıkarmaktadır. Cumhurbaşkanlığı sistemi olan yeni düzenlemeyle "etkin hükümet, kudretli devlet" tesis edilmekte ve Türkiye'nin maruz kaldığı risk ve tehditlere karşılık verebilecek bir hükümet sistemi inşa edilmektedir.

ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİNİN ESASLARI VE YENİ SİSTEMİN TEMEL NİTELİKLERİ

"Kalıcı nitelikli bir milli mutabakatın şart olduğunu görüyor, fiili durum ve açmazın bir an önce sonlanarak töreye uygun devlet düzenin devamını ertelenemez bir hedef görüyoruz."

Devlet BAHÇELİ

Anayasa değişikliklerinin ana hatları

- Anayasa değişikliği ile hükümet sisteminde değişiklik yapılmakta; yürütmedeki iki başlılık giderilmekte ve yürütme yetkileri bir bütün hâlinde Cumhurbaşkanına ait olmaktadır.
- Yasama yetkisi münhasıran TBMM'ye verilmektedir. Hükümetin kanun tasarıları ile yasamaya hâkim olması engellenmekte, yasama ve yürütme birbirinden tamamen ayrılmakta ve katı güçler ayrılığı tesis edilmektedir.
- Cumhurbaşkanlığı kararnameleri; kanun hükmü ve gücü taşımamakta, kanunla düzenlenen konulara ilişkin olamamakta, TBMM'nin aynı konuda bir kanun çıkarması hâlinde hükümsüz kalmakta ve Anayasa Mahkemesinin denetimine tâbi kılınmaktadır.
- Cumhurbaşkanının fiilî ve hukukî sorumsuzluğu sona ermekte, sadece "vatana ihanet" değil her türlü eylem ve işlem bakımından cezaî ve siyasî sorumluluk getirilmektedir.
- Yüce Divan'a sevk kolaylaştırılmak suretiyle yasamanın yürütmeyi denetleme gücü artırılmaktadır.
- Yasama ve yürütmenin katı biçimde ayrılmasıyla beraber vatandaşlarımız, iki ayrı seçimde birer oy kullanmak suretiyle yürütmeyi doğrudan seçme yetkisine kavuşmaktadır.
- TBMM ve Cumhurbaşkanı seçimleri beş yılda bir ve aynı günde yapılması, Cumhurbaşkanı seçimlerin yenilenmesine karar verirse kendi görevinin de sona ermesi şartı getirilmektedir.
- Hükümeti oluşturan parti ile yasamada çoğunluğu elde tutan partinin aynı olması zorunluluğu ortadan kalkmaktadır.
- Yargının bağımsız olduğu gibi tarafsız olması da anayasal hükme bağlanmakta; 13 üyeden oluşacak Hâkimler ve Savcılar Kurulu'nun 7 üyesinin ilk kez TBMM tarafından seçilmesi düzenlenmektedir.
- Cumhurbaşkanının (varsa) partisiyle ilişkisinin kesileceği hükmü kaldırılmakta, seçilme yaşı 18'e indirilerek gençlerimizin önü açılmakta ve TBMM üye sayısı 600'e çıkarılarak temsil yeteneği artırılmaktadır.

TBMM'nin temsil gücü artacak

Geçmişte, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi şeklinde iki kamaralı sistemde 600'den fazla olan parlamento üye sayısı, 1982 anayasasıyla 450'ye düşürülmüş, 1995'te yapılan bir anayasa değişikliği ile de 550'ye çıkarılmıştır.

Mevcut anayasa değişikliğiyle, Türkiye nüfusundaki artışa paralel bir şekilde üye sayısı 600'e çıkarılmakta ve böylelikle TBMM'nin temsil gücü ve kapsayıcılığı artırılmaktadır. Bu değişiklikle, vatandaşlarımızın talep ve beklentilerini doğrudan iletecekleri milletvekili sayısı yükseltilmekte, yasama sürecine sivil katılımın daha fazla katkı sağlaması yönünde bir adım atılmaktadır.

Gençlerin önü açılarak siyasete katılmaları sağlanacak

Seçilme yaşı 18'e indirilerek gençlerin parlamentoda temsil edilmesinin ve siyasete aktif katılımının önü açılmaktadır. Geleceğimizin teminatı olan Türk gençliğini ülke yönetiminde söz sahibi yapacak bu düzenleme, gençliğe duyulan güvenin bir ifadesi olmaktadır.

Yasama ve yürütme arasındaki güçler ayrılığı netleşecek

Yürütmenin yasama organı içinden çıkmayarak ayrı bir seçimle işbaşına gelmesinin bir sonucu olarak, yürütmenin "kanun tasarısı" yoluyla kanun çıkarabilme yetkisi ve gücü de olmayacaktır. Cumhurbaşkanı, münhasıran TBMM'de çıkarılan kanunların yürütmesinden sorumlu tutulmakta; kanun çıkaramamakta, teklif dahi edememektedir.

Dolayısıyla yeni sistem güçler birliği ortaya çıkarmamakta, bilakis yasama ve yürütme arasında katı bir güçler ayrılığı sağlamaktadır. Bu şekilde yürütme ve yasama birbirinden daha net şekilde ayrılırken, denge ve denetim mekanizmaları güçlendirilmektedir. Böylelikle, Türkiye'nin yönetim yapısı netleşirken, kuvvetler arasındaki ayrım da doğal ve olması gereken kulvarına gelmektedir.

Yeni sistemde denge ve denetimine ilişkin mekanizmalar artacak

Demokratik ve hukukun üstünlüğüne dayanan bir sistemde, yasama ve yürütme organlarına verilen yetkilerin kesin bir sınırı vardır ve her bir organın diğerlerinin yetkilerini suiistimal etmesini engelleyecek şekilde sistem denge ve denetim araçlarına sahiptir. Yeni hükumet sisteminde bunun birçok örneği mevcuttur. Örneğin, münhasıran kanun yapma yetkisine sahip olan TBMM, hem bu yetkisini kullanırken Anayasa Mahkemesinin denetimine açıktır hem de yürütme organının kanunları yasama organına tekrar görüşülmek üzere geri gönderebilmesi mümkündür.

Dengeleme ilkesinin bir gereği olarak, Cumhurbaşkanına verilen "kanunları geri gönderme" yetkisi de sınırsız değildir. Geri gönderilen kanunların salt çoğunlukla (301) tekrar kabul edilmesi hâlinde ise Cumhurbaşkanı söz konusu kanunu onaylamak zorundadır. Dahası, Cumhurbaşkanının kanun teklif etme yetkisi yoktur. Bu karşılıklı denge sistemi, güçler ayrılığının temel özelliklerinden biri olduğu kadar, organlar arasında uzlaşı ve uyumu gerektirmekte ve böylelikle krizlere mahâl vermeyen demokratik bir yapı ortaya çıkmaktadır.

Nasıl kanun koyma yetkisi münhasıran yasama organına verilmişse, uygulama yetkisi de münhasıran yürütme organına verilmiştir. Ne var ki, bu durum da yürütmenin her istediğini yapabileceği ve yasama ve yargı organının denge ve denetiminden muaf olacağı anlamına gelmemektedir. Bu şekilde yürütme hem yasamanın hem de yargının denetimine tabi olacaktır.

Yasamanın yürütme üzerindeki denetimi daha etkin hale gelecek

Yasama organının yürütmeyi denetleyebilmesi demokrasi, hukukun üstünlüğü ve güçler arasındaki kontrol ve denge mekanizması açısından zarurîdir. Yapılan düzenleme ile Anayasa'nın "Türkiye Büyük Millet Meclisinin Bilgi Edinme ve Denetim Yolları" başlıklı maddesinde; meclis

araştırması, genel görüşme, soru ve meclis soruşturması yer almaktadır. Dahası, mevcut anayasada yazılı soru önergelerinin belli bir süre içinde cevaplanması öngörülmezken yeni düzenlemede, yazılı soruların 15 gün içinde cevaplanması şartı getirilmek suretiyle bu denetim yolunun etkinliği şimdikinden de ileri bir noktaya taşınmaktadır.

Yürütmeyi doğrudan millet seçecek ve güvenoyunu bizzat millet verecek

Hükümet sistemindeki değişikliğin doğal bir sonucu olarak yeni sistemde yasama ile yürütme katı şekilde birbirinden ayrılmakta, hükümet artık Meclis içinden çıkmamakta ve hükumet güvenoyunu bizzat milletten almaktadır. Dolayısıyla gensoru mekanizmasına yeni sistemde gerek kalmamış bulunmaktadır.

Anayasanın 98. maddesinde yer alan "gensoru" yolunun anayasa değişiklik teklifinde yer almaması bazı yersiz eleştirilere yol açmıştır. Oysa 105 ve 106. maddelerde düzenlenen "suçlandırma" mekanizmasıyla, Cumhurbaşkanının, yardımcılarının ve bakanların Yüce Divan'da yargılanması ve suçlu bulunması hâlinde görevlerine son verilmesi gibi ciddi sonuçları olan bir denetim yolu daha anayasada yer almaktadır. Kısacası, "gensoru" ifadesinin anayasada geçmemesi, yürütmenin denetimsiz kalacağı anlamına gelmemektedir. Hatta TBMM gerek görmesi hâlinde, Cumhurbaşkanlığı seçimini –kendi seçimini de yenilemek şartıyla– yenileme kararı alabilecektir.

Yasamanın yürütmeden ayrılmasıyla otoriterleşme engellenecek

"Tek adam diktası" oluşacağı yönündeki iddiaların tam aksine, yeni sistemin getirdiği güçlü denge ve denetim mekanizmaları sayesinde otoriterleşme asla söz konusu olmayacaktır. Zira, yürütmenin bütün iş ve işlemleri yasamanın ve yargının denetimine tâbi olacaktır.

Otoriter bir rejim çıkacağı yönündeki iddialar, hem mevcut sistemdeki sorunları göz ardı eden hem de yeni sistemin getirdiği denge ve denetim mekanizmalarını görmezden gelen asılsız bir iddiadır. Bu iddialar, yasama

ve yürütme organı için yapılacak iki ayrı seçimin de aynı siyasî parti tarafından kazanılacağı, dolayısıyla da hem yasama hem de yürütmenin tek partinin egemenliğinde olacağı varsayımına dayanmaktadır. Oysa yeni sistem, böylesi bir sonucu mutlak anlamda gerektirmemektedir.

Yeni sistemde yasama ve yürütme ayrı seçimlerle doğrudan halk tarafından seçilecektir. Seçimlerin sonucunu takdir edecek olan tek merci ise aziz Türk milletinin hür iradesidir. Yasama ve yürütme organının belirlenmesinde artık bir değil iki oy sahibi olan seçmenler, bir partiyi iki seçimin de galibi yapabileceği gibi, Cumhurbaşkanı seçilen kişinin (varsa) partisini TBMM'de azınlıkta bırakıp yasama ve yürütme arasında daha dengeli bir dağılım da ortaya çıkarabilecektir.

Yasama ve yürütmenin aynı partilerden olması zorunluluğu kalkacak

Eski sistemdeki gibi TBMM'de çoğunluğu kazanan partinin hükümeti kurarak yürütmeye de mutlak anlamda egemen olması durumu bir kural olmaktan çıkmış; yasama, yürütmenin kaçınılmaz tahakkümünden kurtulmuştur.

Cumhurbaşkanı seçilen kişinin mensubu olduğu partinin TBMM'de çoğunluğu sağlayamaması pekâlâ ihtimâl dâhilindedir. Bu durumun yaşanması hâlinde iki organ arasında anlaşmazlık çıkması da her sistemde olduğu gibi imkânsız değildir. Eski sistemin krizlerinden çıkarılan derslerle, krizlere gebe olmayan bir sistem inşa etmek adına yeni sistem çeşitli araçlarla donatılmıştır. Yasama ve yürütme arasında uzlaşma ve birlikte çalışabilme ihtimalinin kalmaması hâlinde, seçimlerin hem yasama hem de yürütmenin kararıyla yenilenebilmesi ile olası bir krizin önüne geçmek artık mümkün olacaktır.

Cumhurbaşkanının en fazla iki kez seçilebilmesi ve seçimlerin yenilenmesi hâlinde iki organın birden değişecek olması, seçimlerin yenilenmesi kararına ancak son çare olarak başvurulmasını sağlayacaktır. Farklı siyasî

iradeleri yansıtan organlar bu yola başvurmak yerine, müzakere yoluyla uzlaşmaya odaklanacaktır.

Yeni hükümet sistemi, Türkiye'nin en büyük ihtiyaçlarından biri olan "demokratik uzlaşı kültürünün" güçlenmesini sağlayacak, siyasî partiler arası yaklaşım farklılıkları azaltılacak, toplumun birlik ve beraberliği artırılıp siyasî çekişmeler en aza indirilecektir.

Yapılan düzenlemenin kriz doğuracağı iddiasının aksine yeni yapı, krizlerin önüne geçecek bir uzlaşı kültürünü pekiştirip vatandaşlar arasındaki ortak paydayı artıracaktır. Nitekim MHP, devlet ve toplum hayatında uzlaşmaya önem vermekte, milliyetçilik ve demokrasiyi uzlaşmanın temel dinamikleri olarak görmektedir. Anayasa değişiklik paketi de bizzat bir uzlaşının ürünüdür.

Milletvekilleri, Cumhurbaşkanı ve bakanları denetleyecek

Yasama organı, yürütmenin politika ve icraatlarını genel görüşme, meclis araştırması, meclis soruşturması ve yazılı soru yolarıyla denetleme imkânına sahiptir. Bu denetim araçlarını elinde tutan TBMM, Cumhurbaşkanına yetkisinin sınırsız olmadığını her daim hissettire-bilecektir.

Mevcut anayasada OHAL dışında da *Kanun Hükmünde Kararnameler* ile Bakanlar Kurulu bir kanunu yürürlükten kaldırma ya da değiştirme imkânına sahipken yeni sistem, -OHAL döneminde çıkarılan kararnameler hariç- buna izin vermemektedir. Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ancak anayasa ve yasalara aykırı olmamak şartıyla çıkarılabilecektir. Ayrıca, TBMM cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile düzenlenen konuda bir kanun çıkararak kararnameyi hükümsüz kılabilecektir.

Parlamentonun feshi söz konusu olmayacak

Parlamentonun "feshi" yasama organının sona erdirilmesi anlamına gelir ki bu yetki ancak otoriter rejimlerde ya da krallık/sultanlık benzeri yönetimlerde görülmektedir. Böylesi bir durumun demokratik ve hukuk devletinde söz konusu olması asla kabul edilemez. Böylesi bir düzen,

herkesten önce MHP tarafından engellenecektir. Yapılan değişiklikte "fesih" söz konusu değildir.

Anayasamızda, hükümetin kurulamaması hâlinde Cumhurbaşkanına tanınan seçimleri yenileme yetkisi mevcut Anayasa değişikliği ile TBMM'ye de tanınmış, böylelikle yasama ve yürütme arasında daha dengeli bir ilişki tesis edilmiştir. Ayrıca, Cumhurbaşkanı ya da TBMM bu yetkiyi kullandığında hem Cumhurbaşkanlığı hem de TBMM seçimlerinin birlikte yenilenmesi şartı getirilmiştir. Bu kural sayesinde, yasama ve yürütme arasında oluşabilecek muhtemel bir krizde herhangi bir tarafın seçimlerin yenilenmesine karar vermesi durumunda kendi varlığı da sona ereceği için bu yetkinin istismarı engellenmiş olacaktır. Yasama ve yürütmenin görev süresinin birbirine bağlı olması, bu iki organ arasında uyum ve uzlaşıyı zorunlu kılacaktır. "Cumhurbaşkanına Meclisi fesih hakkı tanınıyor" şeklindeki iddialar bütünüyle asılsızdır.

Cumhurbaşkanı TBMM seçimlerini yenileme kararı alırsa kendi görev süresi de sona erecek

Anayasada Cumhurbaşkanına tanınan yetki sadece "seçimlerin yenilenmesi"ne ilişkindir. Cumhurbaşkanı bu yetkiyi zorunlu olmadıkça kullanamayacaktır. Çünkü bir kişi *en fazla iki kez* cumhurbaşkanı seçilebilecektir. TBMM seçimlerinin yenilenmesine karar veren Cumhurbaşkanı'nın görevi sona ereceği ve tekrar seçime girmesi gerekeceği için, seçim kararı alan Cumhurbaşkanı iki dönemden birisinden feragat etmiş olacaktır. Dolayısıyla, Cumhurbaşkanının keyfî olarak seçimlerin yenilenmesine karar vermesi söz konusu olmayacaktır.

Cumhurbaşkanlığı kararnameleri sadece yürütmeyle ilgili olacak ve yasama ile yargının denetimine tâbi tutulacak

Cumhurbaşkanlığı kararnameleri sadece "yürütmeye ilişkin konular" ile sınırlı çıkarılabilecek, Anayasa'da münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda kararname çıkarılamayacak, TBMM'nin aynı konuda

bir kanun çıkarması durumunda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümsüz hâle gelecek, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin Anayasa Mahkemesinin denetimine tâbi tutulacak, Cumhurbaşkanının temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile siyasî haklar ve ödevler konularında kararname çıkarma yetkisi olmayacaktır. Netice itibarıyla, söz konusu kararname yetkisi TBMM'nin tek kanun yapıcı organ olmasına hiçbir surette zarar vermemekte, yetkisine sınır koymamaktadır.

Üniter millî devlet yapısı Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle değiştirilemeyecek

Esasen Cumhurbaşkanına tanınan yetkiler mevcut sistemde Bakanlar Kurulu ve Başbakana verilmiş olan yetkilerin Cumhurbaşkanında toplanmasından ibarettir. Bir diğer ifadeyle, yürütmenin iki başlı yapısının yetkileri birleştirilmektedir. Cumhurbaşkanının merkezî idareye ilişkin düzenlemeleri kararnameyle yapabilecek olması, merkezî idareye ilişkin bu düzenlemelerin idarenin bütünlüğü ilkesi doğrultusunda, Anayasa ve kanunlara uygun olarak kamu kurumlarının teşkilatlanmasına ilişkin hususların düzenlenmesinden ibaret olacaktır.

Anayasa değişikliği ile yerel yönetimlere ilişkin Anayasa'nın 127'nci maddesinde herhangi bir değişiklik yapılmamaktadır. Anılan Anayasa hükmü uyarınca mahallî idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri yine sadece kanunla düzenlenecek, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle bu konuda bir düzenleme yapılamayacaktır. Merkezî idarenin yerel yönetimler üzerindeki idarî vesayet yetkisi aynen devam edecek ve üniter millî devletin tahribine dönük bir düzenleme söz konusu olamayacaktır.

Cumhurbaşkanı her türlü eylem ve işlemlerinden sorumlu olacak

Mevcut anayasanın 105. maddesine göre, Cumhurbaşkanının göreviyle ilgili tek taraflı olmayan kararlarının sorumluluğu Başbakan ve ilgili bakan tarafından üstlenilmekteydi. Tek başına imzaladığı kararlar ve emirler ise yargı denetiminden muaf tutulmaktaydı.

Cumhurbaşkanının cezaî sorumluluğu ise sadece vatana ihanetten dolayı ve TBMM üye tamsayısının üçte birinin teklifi üzerine en az dörtte üçünün (413 milletvekili) kararıyla söz konusu olabilmekteydi. Dahası, vatana ihanet suçunu düzenleyen Hıyânet-i Vataniye Kanunu 12.04.1991'de yürürlükten kaldırılmış olduğundan, fiilen bu suçun cezaî yaptırımının olup olmadığı da tartışmalıdır. Kısacası, geniş yetkilerle donatılan, halk tarafından seçilen ve yürütmenin başı olan Cumhurbaşkanı hukuken ve fiilen sorgulanamamaktadır.

Yapılan değişiklikle sorumluluk mekanizması güçlendirilmekte, salt çoğunlukla sorumluluk önerisi verilebilmekte, üye tamsayısının beşte üçü ile önerge kabul edilebilmekte ve üye tamsayısının üçte ikisiyle Yüce Divan'a sevk mümkün hâle gelmektedir. Bu şekilde cezaî sorumluluk üzerindeki 'vatana ihanet' sınırlandırması kaldırılarak Cumhurbaşkanının her suç bakımından sorumlu olması sağlanmıştır.

Yüce Divan'a sevk kolaylaşacak

Mevcut sistemde 550 milletvekilinin dörtte üçü, yani 413 milletvekili ile Yüce Divan'a sevk mümkünken, Cumhurbaşkanının Yüce Divan'a sevkini kolaylaştırarak yürütme üzerindeki yasama denetimini artırmak amacıyla yeni düzenlemede, üye tamsayısının üçte ikisinin yani 367 (600'de 400) milletvekilinin oyu ile Yüce Divan'a sevk mümkün hâle gelmiştir.

Yüce Divan en geç altı ay içinde mutlak karar verecek

Yapılan düzenlemeyle, MHP, Cumhurbaşkanının herhangi bir suçtan dolayı Yüce Divan'a sevkini kolaylaştırmanın yanı sıra, yargılama sürecinin kesin olarak altı ay içinde bitirilmesi öngörülmüştür. Böylelikle, soruşturmanın tamamlanamaması nedeniyle suçlamanın düşürülmesine izin verilmemiş, mutlaka bir karar alınması şarta bağlanmıştır.

Hakkında soruşturma açılan Cumhurbaşkanı seçim kararı alamayacak

Cumhurbaşkanına her konuda cezaî sorumluluk getirilmesinin yanı sıra, Cumhurbaşkanı hakkında bir soruşturma başlatılması hâlinde Cumhurbaşkanının yetkileri de sınırlandırılarak seçimlerin yenilenmesi kararı alması engellenmiştir.

Cumhurbaşkanı Yardımcıları ve Bakanlar da sorumlu olacak

Cumhurbaşkanı Yardımcıları ve Bakanlar görevleri ile ilgili işledikleri tüm suçlar bakımından sorumlu tutulacaktır. Cumhurbaşkanının sorumluluğunun genişletilmesinde olduğu gibi, Cumhurbaşkanı Yardımcıları ve Bakanlar için de sorumluluk hâli genişletilmiş ve kolaylaştırılmıştır. Dolayısıyla, tüm yürütme organı yasama organı karşısında hesap verebilir hâle getirilmiştir.

Yürütmenin yasamadan katı şekilde ayrılmasıyla beraber yasama ve yürütme arasında şimdiki sistemdekinden daha güçlü ve etkin bir kontrol ve denge mekanizması meydana gelmektedir.

Cumhurbaşkanı veto yoluyla TBMM iradesine engel olamayacak

Yasamadan münhasıran sorumlu olan TBMM'nin yürütme karşısında zayıf kalmamasını sağlamak amacıyla, Cumhurbaşkanının veto yetkisi hafifletilmiştir. Buna göre, cumhurbaşkanı tarafından TBMM'ne geri gönderilen kanunu, TBMM'nin üye tamsayısının *salt çoğunluğu* ile aynen kabul etmesi hâlinde teklif kanunlaşmış olacaktır. Bu şekilde, Cumhurbaşkanının vetosu 301 milletvekilinin oyu ile geçersiz kılınabilecek, TBMM'nin iradesi Cumhurbaşkanınca engelleneme-yecektir. Başkanlık sistemlerinin tipik uygulaması olan "ağır veto" müessesesi Cumhurbaşkanlığı sisteminde bulunmayacaktır.

OHAL kararnameleri üç ay içinde TBMM'de kabul edilmezse kendiliğinden yürürlükten kalkacak

Mevcut Anayasa'nın 119, 120 ve 121'inci maddelerini "olağanüstü hal yönetimi" adı altında bir araya getiren yeni anayasa maddesiyle, Cumhurbaşkanının başkanlığında toplanan Bakanlar Kuruluna verilmiş olan olağanüstü hâlin gerekli kıldığı konularda kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi Cumhurbaşkanına verilmiştir. Bu maddeye eklenen bir fıkrayla, savaş ve mücbir sebeplerle TBMM'nin toplanamaması durumu hariç olmak üzere, OHAL sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri üç ay içerisinde Meclis'te görüşülüp karara bağlanacak, aksi hâlde *kendiliğinden yürürlükten kalkacaktır*. Bu hüküm, Cumhurbaşkanının OHAL şartları altında yetkisini suiistimal etmesinin önüne geçmek amaçlı bir kontrol ve denge mekanizması olarak anayasaya eklenmiştir.

Sıkıyönetim uygulaması kaldırılacak

Mevcut anayasada yer alan sıkıyönetim uygulaması kaldırılmak suretiyle demokratikleşmenin güçlendirilmesi adına önemli bir adım atılmakta, ara rejim dönemlerini çağrıştıran uygulamaya son verilmektedir.

Yargı bağımsız ve tarafsız olacak

Yapılan anayasa değişikliği ile yargının bağımsızlığı ilkesine yargının tarafsızlığı ilkesi de eklenmektedir. Böylelikle yargının tarafsızlığı bahanesiyle yürütülen tartışmalar sebebiyle yargıya olan güvenin azaltılmasının önüne geçilmektedir. Ayrıca, HSYK'nın yapısında yapılan değişiklikle üyelerin çoğunluğunu kendi içinden seçme uygulamasının (*kooptasyon*) sona erdirilmesi neticesinde, FETÖ gibi illegal yapıların HSK üyeliklerini ele geçirip yargının tarafsızlığına gölge düşürmesi ve yargı mensuplarının siyasetçi bigi seçimlere girerek siyasî kamplaşmalara girişmesi de engellenmektedir.

Hâkim ve Savcılar Kurulu üyelerinin çoğunu artık TBMM seçecek

Mevcut Anayasa'ya göre Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu 22 asıl ve 12 yedek üyeden oluşmakta, üç daire hâlinde görev yapmakta ve 2010 referandumundan bu yana üyelerinin çoğunluğu hâkim ve savcılar arasında yapılan seçimle belirlenmektedir. Yeni düzenlemeyle, Hâkim ve Savcılar Kurulu (HSK), 13 üyeden oluşan ve iki daire hâlinde çalışan bir kurul olarak yapılandırılmıştır. Adalet Bakanı ve Adalet Bakanlığı Müsteşarı, Kurulun tabiî üyesi olarak öngörülmüştür.

Yeni sistemde, 1 üye öğretim üyeleri ve avukatlardan, 2 üye adlî yargı hâkim ve savcılarından, 1 üye de idarî yargı hâkim ve savcılarından olmak üzere 4 üye Cumhurbaşkanı tarafından seçilecektir. 3 üye Yargıtay, 1 üye Danıştay, 3 üye de hukukçu öğretim görevlisi ve avukatlar arasından olmak üzere toplam 7 üye ise TBMM tarafından seçilecektir. Netice itibarıyla, Kurul'un tabiî üyeleri haricindeki diğer 11 üyenin 4'ü eskiden de olduğu gibi Cumhurbaşkanı, 7'si ise *ilk kez* TBMM tarafından seçilecektir.

Meclis'te yapılacak seçimlerde Kurul üyesi adaylarının ilk turda 2/3, ikinci ve üçüncü turda 3/5 oy alması gerekecektir. Dolayısıyla, Kurul üyelerinin seçiminde, tek bir partinin istediği kişinin seçilmesi pek mümkün olmayacak, partiler arasında ortak bir aday üzerinde uzlaşı gerekecektir.

Cumhurbaşkanınca seçilen Anayasa Mahkemesi üye sayısı azalacak

Mevcut sistemde, Anayasa Mahkemesinin 17 üyesinin 3'ünü TBMM, 14'ünü ise Cumhurbaşkanı seçmektedir. Yapılan değişiklik sonucu, Anayasa Mahkemesinin üye sayısı 15'e düşürülürken Cumhurbaşkanının seçtiği üye sayısı da 12'ye indirilmektedir.

Mevcut anayasa değişikliği, Anayasa Mahkemesine ilişkin başka hiçbir değişiklik içermemektedir. Dolayısıyla, Anayasa Mahkemesinin üyelerinin belirlenmesinde Cumhurbaşkanının ağırlığı azalırken, TBMM'nin ağırlığı artmaktadır.

SÖZ VE YETKİ AZİZ TÜRK MİLLETİNİNDİR!

"Biz, 'Ne Mutlu Türküm!' diyenlerin son kalesiyiz.
16 Nisan'da yeminlerine bağlı kalarak 'evet' diyecek
olan Milliyetçi-Ülkücü Hareketiz."

Devlet BAHÇELİ

Sonsöz

15 Temmuz 2016'da bir darbe teşebbüsüyle sarsılan ülkemizin iç ve dış güvenlik sorunları giderek ağırlaşmakta; ekonomik, sosyal ve siyasî problemler çözüm beklemektedir. Devlet güçlü olmadığı, seri kararlar alamadığı, yönetimde fiilî-hukukî karmaşa sürdüğü müddetçe Türkiye Cumhuriyeti'nin 1923 ruhuyla devamı mümkün görülmemektedir. Bu şartlar altında, devleti kudretli kılmak için öncelikle toplumsal sözleşmeyi yenilemek, herkesin hukukî sınırlarını net bir şekilde tarif etmek ve buna riayet edilmesini sağlamak acil bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmıştır. Bu sorunların giderilebilmesi, vatan ve millet hassasiyetiyle ve siyasî çıkar ve beklentilere tevessül etmeden hareket edilmesini zorunlu kılmıştır.

Millî siyaset aklının tek temsilcisi olan MHP, vatanın hür ve bağımsız olarak ilelebet yaşatılması amacıyla, tarihî bir adım atmış, siyasî ahlak ve sorumlu muhalefet anlayışımızın bir neticesi olan bir uzlaşıyla, hükümetin nasıl yapılandırılacağı kararının aziz milletimiz tarafından verebilmesine giden yolun önünü açmıştır. Amacımız devleti milletle buluştururken arıza sinyalleri veren sistemi bir üst fazda yeniden kurmak, yeniden inşa etmek; Atatürk ilkelerini, Cumhuriyetin temel niteliklerini ve rejimi riske sokan tehditleri bertaraf etmektir.

MHP çareyi vesayet odaklarında ya da yabancı güçlerin emellerinde değil, millette görmüştür. Kayıtsız şartsız tek egemen olan Türk milleti, kendi kader ve geleceği hakkında nihaî kararı bizzat kendisi verecektir. Şüphesiz aziz milletimiz ne yönde karar alırsa hepimizin kabulüdür.

MHP, anayasa değişikliği referandumunda, devlet ve millet varlığının güvenceye alınıp güvenli bir şekilde istiklâl içinde istikbâle taşınması için "evet" diyecektir. MHP, Devlet için "evet", Millet için "evet", Cumhuriyet için "evet", Türklüğün bekası için "evet" diyecektir.

Söz ve yetki aziz Türk milletinindir!

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

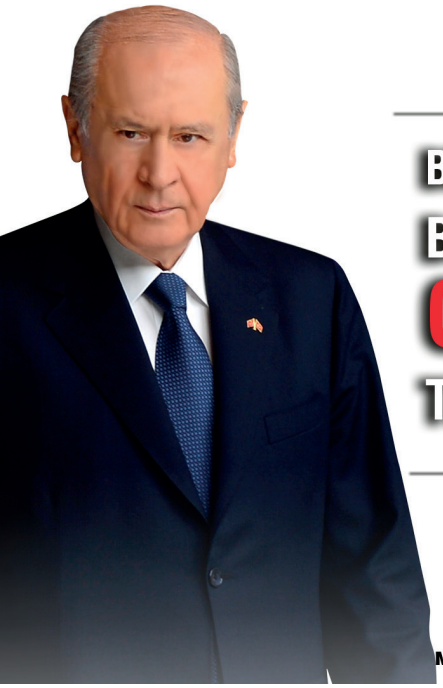

Biz yanlış yapmıyoruz ki telaşa kapılalım.
Biz millet için evet, devlet için evet,
Cumhuriyet için evet,
Türklüğün bekası için evet diyoruz.

Devlet Bahçeli

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

MİLLET İÇİN
DEVLET İÇİN
CUMHURİYET İÇİN
TÜRKİYE İÇİN

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

"Ülkenin teminatı"